

REFERAT FRA ÅRSMØTE BUSKERUD SAU & GEIT 20.02.2010 EIDSGAARD HOTELL, GOL

Leder Jon Sand ønsket velkommen til årsmøte for året 2009

Sak 1. Konstituering

- Valg av møteleder. Leder ble enstemmig valgt til møteleder.
- Det var ingen bemerkninger til innkallingen og møtet ble erklært lovlig satt.
- Sigmund Waaler Røed og Bjørn Næss ble sammen med møteleder enstemmig valgt til å skrive under protokollen.
- Opprop viste i alt 21 stemmeberettigete

Sak 2. Årsmelding

Leder startet med gjennomgang av årsmelding og informerte om Nsg sitt ønske om selv å ivareta sekretær funksjon for fylkeslagene. Leder kommenterte også at Nsg som organisasjon unnlater eller er sene til å svare på direkte stilte spørsmål. Størst fokus har Fotråte hatt i året som er gått, Andreas Groseth og Halvor Spildrejordet fikk en påskjønnelse for det arbeidet de har lagt ned i gruppa. Høstmøte ble arrangert i samarbeid med gjeterhundnemnd og Prosjektet 40000 – 4. Hjemmesida til fylkeslaget har vært mye nede siste år, men er nå aktivisert.

Leder er med i en ny oppstartet gruppe som skal arbeide med smittevern i saueholdet. Andre medlemmer i gruppa er: Thor Blicfeldt, Bjørn Høyland, Lisbeth Hektoen og Kristin Lajord

Fra salen:

Marit Nerol mener det er dårlig organisasjonsarbeid fra Nsg sin side og ikke svare på spørsmål.

Tollef Haug mener smittevern gruppa er viktig ved pålegg fra Mattilsynet i forbindelse med påvisning av B sykdommer. Får du krav om nedslakting får du også erstatning men får du pålegg og restriksjoner får du ikke erstatning.

Andreas Groseth savnet omtale av samarbeidet med Prosjekt 40000 – 4 i årsmeldingen for fylkeslaget. Dette beklages!

Buskerud Sau & Geit har hatt et nært samarbeid med Prosjekt 40000 – 4 i året som er gått og leder sitter i styringsgruppa. Aktivitetene for Prosjektet har engasjert mange etablerte saueprodusenter og ikke minst opprettet kontakt med mange nyoppstartere. Dette prosjektet har tydelig vist at engasjement avler!

Andreas Groseth informerte kort om arbeidet i Fotråtegruppa og sa seg godt fornøyd med resultatene som er oppnådd. Siste nytt kunne Andreas informere om og det er at bakterien som forårsaker fotråteproblematikken i Rogaland er av en annen stamme enn den som er registrert i vår kant av landet.

Årsmelding fra Buskerud Gjeterhundnemnd v/Jon Sand

Høstsamlingen på Kamben var meget vellykket, spørsmål er om dette skal bli en årevis aktivitet og ønsket innspill på fokus/temaer.

Andreas Groseth: Fra Nsg sentralt er målet å få flest mulig hunder i arbeid. Buskerud har dårlig framdrift og han oppfordrer lokallag til å aktivisere seg med informasjon ut til medlemmer. Økonomisk og faglig bistand kan fåes fra Gjeterhundnemnda. Program på Kamben bør knyttes opp mot Prosjekt 40000 – 4. Gjerdehold – visning av forskjellig typer gjerdemateriell – demonstrasjoner. Viktig med faglig innhold men den sosiale delen er vel så viktig.

Tollef Haug: Aktiviteter som fokuserer på geit er aktuelt.

Årsmelding fra Avlsutvalget v/Jon R Aas

Kort gjennomgang av meldingen. Jon poengterte at kåringssjå kun ble gjennomført på Modum – resten av fylket valgte gardskåring.

Årsmelding fra Bukkeringen v/ Tollef Haug

I Buskerud er det igjen 16 buskaper med geit som driver mjølkeproduksjon. Prosjekt friskere geiter har ført til at Bukkeringen reduseres – gruppa blir mindre og miljøet forringes. Sentralisering av avlsarbeidet er også en årsak til at fagmiljøet endrer seg.

- Ål-utstillingen inneholdt kåring av bukkekje, dette kan bli historie pga at sanerte besetninger ikke stiller ut dyra sine.
- 5 av 11 besetninger har sanert buskaper sin fram til nå. Usikkerhet rundt saneringen.

Ola Egil Trinterud informerer om at ca 37 % av mjølk levert kommer fra sanerte besetninger. Ca 70 millioner kroner er brukt til saneringen. Innen alle besetninger er sanert vil bruken komme opp i 120 millioner kroner. Dersom en regner med en viss % med tilbakefall av sjukdom vil ytterligere midler brukes opp.

Per Liahagen: Urealistsikt å sanere 100 % - det vil si det samme å si nei til frie beitedyr. Sjukdommer kan komme allikevel og utmarksdyr kan fort få inn igjen smitte i flokken.

Organisasjonsmessig har Bukkeringen tidligere vært behandlingsplass for fylkestyret i saker som har hatt konsekvenser for geita. Når nå sentralt hold tar over mye av styringen av avlsarbeidet vil bukkeringen engasjere færre og færre geiteholdere. Alle som produserer geitemjølkk bør organisere seg i en ny "plass" hvor behandling av saker kan diskuteres før eventuell innsending til fylkeslaget.

Årsmelding Organisert beitebruk

ble gjennomgått på fagdagen fredag v/ Marit Surlien Hoen fra Fylkesmann. Organisert beitebruk er en god dokumentasjon og tall fra Buskerud blir mye brukt pga meget god oppfølgingen, - hele 90 %. Viktig å få disse tallene inn så tidlig som mulig på høsten da resultatene er med på å danne grunnlag for bestemmelser av antall gauper til jakta.

Årsmeldingen ble satt under avstemming og enstemmig vedtatt

Sak 3. Regnskap

Kasserer Gunn Kolbræk gikk i gjennom regnskap

I store rovdyrutsatte fylker er økonomien til fylkeslagene dårlig. Det vil derfor inneværende år bli tilbakebetalt mer til fylkeslagene fra NSG i form av økte kontingenter.

Regnskapet ble satt under avstemming og enstemmig vedtatt

Sak 4. Arbeidsplan

Handlingsplan:

Januar: Planlegging årsmøte
Februar: Årsmøte
Mars: Innspill landbruksforhandlingene
Juni:
August: Planlegging høstmøte.
Oktober: Oppfordre til god sporing av rovdyr
November: Høstmøte

I tillegg:

Målprisen

Tyngde - kraft med strategi i rovdyrproblematikken.

Organisasjonskurs for tillitsvalgte i lokallaga, mars

Opprette allianser mot lokale politikere.

Fortsette samarbeid med Fylkesmann og Buskerud Bondelag

Styrking av saueholdet i Buskerud (40000 - 4).

Fotråtegruppa fortsetter arbeidet sitt.

Arbeide for økt optimisme i saueholdet

Styrking av geiteholdet i Buskerud

- Fylkeslaget bør arrangere sosiale tilstelninger og ta med geit i handlingsplanen – mulig sette i gang et prosjektarbeid her?

- Samarbeide også mot Buskerud småbrukerlag

- Vi har et godt forhold til Buskerud Fylkeskommune og spesielt Landbruksdirektør Astrid Aas, det er ikke alle fylker som har det like greit.

Sak 5. Inkomne saker

Beklageligvis ble ikke inkomne saker sendt ut til representanter fra lokallag i forkant.

Sak 1. Fra Skurdalen/Dagali og Hol Sau & Geit

a) Diskusjon

Innskudd av kapital til Nortura fra medlemmene for å styrke selskapet.

Marit Nerol henviste til innspillet fra Ivar Slettemoen, dette legges ut på hjemmesida vår. Alle oppfordres til å lese dette og ta med seg innspill ut på Kretsmøtene. Kjedenes får stadig større makt og utviklingen skjer fort – på både godt og vondt!

Ola Feten mener Bsg må kunne ta opp saker som angår sau generelt opp med Nortura

Erlend Brekken Yttri syntes ikke dette var en naturlig plass og diskutere Nortura.

b) Innspill til jordbruksforhandlingene.

Slik tilskudsreglene er i dag fører mange gamle og utrangerte søyer til over nyttår for å få husdyrtilskudd. Disse søyene gir også grunnlag for avløsertilskudd. De blir slakta kort tid etter telledato. Er dette rett bruk av tilskuddsmidler? Hol Sau & Geit ønsker at påsettlam skal få husdyrtilskudd i stedet for gamle søyer.

Forslag sendes som innspill til jordbruksforhandlingene, utfordringen er å finne telledato som hindrer overføring av gamle søyer og hindrer "oppbevaring" av lam til over nyttår.

Sak 2. Fra Modum, Lier og Øvre Eiker Sau & Geit

Fruktbarheten på sau har de siste årene hatt en økning.

Mange mener nå at fruktbarheten er høy nok, og enkelte medlemmer opplever at det høye antall lam/foster medfører dyrevelferdsmessige problemer for sauene. Siden antall lam både styres av arv og miljø, har de produsentene som ønsker mange lam per sau god mulighet til å påvirke lammetallet i sin besetning gjennom foringen.

Forslaget fra Lier sau og geit er at sauens fruktbarhet ikke skal tillegges høyere vekt i avlssystemet framover. Med dette forstås at vi ønsker å fryse fruktbarheten på det nivået den er i dag.

Leder i avlsutvalget Jon R Aas

Den største oppgaven for avlsringer er å spre avlsmateriell ut til bruksbesetningene. Det skjer mye på avlsfronten i disse dager og som på geit foregår det en sentralisering av avlsarbeidet. Det går mot mindre enheter eller avlsgrupper og smitterestriksjonene øker. Avl lever sitt eget liv uavhengig av fylkeslag. Jon R Aas mener fylkeslaga skal inn i avlsutvalget med større innflytelse.

Antall lam født øker, det viser de fleste statistikkene. De 20 beste værene som kommer inn til semin er målt i O-indeks og styrt bruk av værene vil komme. Aas mener lammetallet fortsatt vil øke og at trillinger på voksne og tvilling på lam vil bli normalt innen 10 år. Spørsmålet er om vektlegging skal forandres?

Ola Feten: Dette er en typisk sauesak som er vanskelig pga uenigheter innen næringen. Representanten er opptatt av at O indeksen på værene er riktig? Folk vil gjerne ha mindre fruktbarhetsindeks.

- Negative korrelasjoner må hensyntas
- 30 av værene på Staur har delindeks på 100 eller mindre. Muligheten er der.
- Avlsmålet må forenes!
- Flere raser med lavt lammetall
- Beiteforhold har mye å si for ønsket mengde lam

Andreas Groseth: Noen vil ha mye lam og noen vil ha færre lam. For stor vektlegging vil øke lammetallet. Den dyreetiske siden av saken er viktig!

Eilef Sørboen: vil ha nivået som det er i dag. Vi kan velge ut fra vær materialet vi har i dag – individuell valg i avlsarbeidet kan brukes begge veier.

Jon Sand: Vi ønsker å stå fram med en dyreetisk produksjon. Vi må allikevel ta høyde for individuelle forskjeller – ved salg av værer er det markedet som bestemmer.
Årsmøte ønsker tosidig å tilpasse seg etterspørsel!

Vedtak: Styre i Buskerud Sau & Geit skal gi råd og vink til arbeidsføringer for avlsutvalget.

Sak 3. Fra Egil Håheim, Vats & Leveld Sau & Geit

Mjølkk:

Tine har sidan geitedagane i Rauland i 2008 lagt fram prognoser som viser at det er behov for meir geitemjølkk. Det har vorte sagt at ein auke på 10 % er sannsyneleg. Dette var med på å gje ein positiv giv i geitenæringa i heile landet. Overraskinga var derfor stor då det hausten 2009 var for mykje geitemjølkk. Det er no 2 millionar liter for mykje, dvs 10 % på landsbasis. Det har då vore ein tilbakegang på behovet for mjølkk på 20 % på litt over eit år. Dette er med på å skape stor usikkerheit for framtida til næringa. Samstundes som dette skjer så blir det åpna for nyetableringar. I år er den på 150 000 liter. Konvertering frå ku til geit er det også opna for der det er eit prioritert område. Dette fører til ein auka overproduksjon og vil føre til ein nedgang i forhandstalet.

Buskerud Sau og Geit må jobbe for:

- Setta ein stoppar for all nyetablering av geitemjølkkproduksjon.
- Setta ein stoppar for all konvertering ku/geit.
- Sørge for at dersom det blir behov for meir mjølkk i framtida så må den gå til dei som er etablerte i næringa i dag.

Geiteinfluensa:

Geiteinfluensa er ein B sjukdom i Nederland, men ikkje i Norge. Hvis den dukkar opp vil ikke den enkelte produsent få erstatning for tap av dyr.

Buskerud Sau og Geit må jobbe for:

- At geiteinfluensa blir ein B-sjukdom

Omarbeidet innspill ser slik ut etter årsmøtet:
--

Geitemjølkk:

Tine har sidan geitedagane i Rauland i 2008 lagt fram prognoser som viser at det er behov for meir geitemjølkk. Det har vorte sagt at ein auke på 10% er sannsyneleg. Dette var med på å gje ein positiv giv i geitenæringa i heile landet.

Overraskinga var derfor stor då det hausten 2009 var for mykje geitemjølkk. Årsakane til dette er mellom anna, svikt i den utanlandske marknaden for eksport av Snøfrisk og nedgang i salget av G35 her i landet. Dette har ført til at det no er 2 millionar liter geitemjølkk for mykje, dvs 10% på landsbasis. Det har då vore ein tilbakegang på behovet for mjølkk på 20% på litt over eit år. Dette er med på å skape stor usikkerheit for framtida til næringa. Samstundes som dette skjer så blir det åpna for nyetableringar for geit på 150000 liter. I tillegg er det også signal for å opne opp for konvertering frå ku til geit innanfor prioritert område. Dette vil føre til ein ytterlegare auka i overproduksjon, som i neste omgang vil gje ein nedgang i forhandstalet.

Slik situasjonen for geitenæringa har vorte i dag, meiner Bsg at det må:

- Setta ein stoppar for all nyetablering av geitemjølksproduksjon inntil situasjonen er forbedra.
- Setta ein stoppar for all konvertering ku/geit.
- Sørge for at dersom det blir behov for meir mjølk i framtida må ein også prioritere dei som er etablerte i næringa i dag.
- Oppmode Tine til å forbedre seg kraftig på produktutvikling og marknadsprognoser for geitemjølkeprodukt.

Dersom noko ikkje blir gjort så kan situasjonen bli mykje verre i tida som kjem grunna fylgjande.

- Leveringsprosenten for geit var i 2009 87%. Trass i at fyllingsgraden hardde ein liten tilbakegang frå året før, fekk vi likevel overproduksjon. Dersom fyllingsgraden skulle auke, vil alt gå som rein overproduksjon. Ved maksimal kvotefylling vil dette dreie seg om ca 3 mill liter - i tillegg til den overproduksjonen på 2 mill liter vi allereie har i dag.
- Tine og Statens landbruksforvaltning har ønske om å styre nyetableringane til meierinære områder. (Troms, Ørsta, Haukeli).
- Dette vil føre til at Hallingdal blir ein endå større utkant enn det me allereie er i dag.
- Slik situasjonen er i dag, så kan det følast som at dersom nokon ikkje spellar på rett lag så er det veldig enkelt å setta inn ein innbytter. Bsg må sørge for å ta vare på dei geitebruka me har i Hallingdal dag, og gje desse gode levekår også i framtida.

Sanering og mjølkeleveransar:

Talmateriell frå Per Sigve Lien i Tine og Dag Lindheim i prosjekt Friskare geiter, ang. kor mange besetningar som har sanert, og kor mykje mjølk dei leverar ifht. den totale mengda i landet, samt antall som er påmeldte og som er under sanering. Dei tala som er stadfesta er frå 2008. Dei viser fylgjande.

- 37% av besetningane i landet har sanert. Dei produserar 40% av mjølka.
- 36% av besetningane i landet har ikkje meldt seg på sanering. Dei produserar 38% av mjølka.
- 27% er påmeldt til sanering innan 2012. Det er ei kjent sak at det er mange av desse som årleg søker om utsetjing på saneringa. Det er usikkert kva mange av desse bestemmer seg for å gjera.

Desse tala vart etterspurt for å dokumentere at det er umogeleg å tvinge fram ei sanering. Viser til uttale frå Tine, NSG og prosjekt friskare geiter, om at alle skal ha sanert eller vera påmeldt sanering innan 2012. Det bør heller fokuserast på å behalde dei produsentane me har i dag, og ikkje setta ultimatum som kan få katastrofale følger for geitemjølksproduksjonen her i landet. Ei sanering må også i framtida vera frivillig.

- Dersom ei sanering blir påtvinga produsentane, så vil vi vite kva slags verkemiddel som er tenkt å bruke for å gjennomføre dette.
- Det må jobbast aktivt for å sikre ei PERMANENT ordning for prøvetakings- og overvakingsprogram for dei aktuelle geitesjukdommar for dei som har sanert, slik at ikkje den enkelte geitebonde risikerer å bli økonomisk belasta med dette. Garantiar for ei slik ordning må på plass uavhengig av avslutningstidpunkt for prosjekt Friskare geiter.

Mvh

Egil Håheim, Leveld og Vats småfelag
Ole-Egil Trinrud, Ål sau og geit.

Årsmøte tar saken om geit til etterretning
Sak 6. Valg

Valgkomiteen v/ Steinar Staaland ledet valget.

BSG's styre fikk følgende sammensetning:

Leder:	Jon Sand	Lier	Gjenvalg
Nest leder:	Per Liahagen	Gol	Gjenvalg som nestleder
	Gunn Kolbræk	Hokksund	Gjenvalg
	Stein Lauvrud	Geilo	Gjenvalg
	Tollef Haug	Ål	

Varamedlemmer, velges for 1 år:

1. Brita Løvestuen	Uvdal	Gjenvalg
2. Per Johnsrud,	Ringerike	Gjenvalg
3. Petter Bjerknes	Skollenborg	Gjenvalg

Revisorer, velges for 2 år

Barbo Dusegard, Vats
Kirsti Skrattegard, Ål,

Personlig vara:

Tormod Smøttebråten, Gol Gjenvalg
Leif Bergaplass, Leveld

Valgkomité:

Guttorm Tovsrud, Sigdal
Knut Birkeland, Hurum
Ivar Slettemoen, Geilo NY
Gerd Jorde, Nes
Åse Otterholt, Veggli

Personlig vara

Nils Nerdalen, Sigdal, Gjenvalg
Hans P. Øyan, Skollenborg Gjenvalg
Magne H. Eide, Skurdalen Gjenvalg
Østen Gladhus, Nes
Steinar Staaland, Veggli

Guttorm Tovsrud ble valgt til leder i valgkomiteen

Godtgjørelse leder	kr. 10.000,-
Godtgjørelse kasserer	kr. 3.000,- hvis kasserer fører regnskap
som i dag Godtgjørelse til tillitsvalgt med kassereransvar	kr. 1.000,- hvis kassererjobben
blir satt bort	
Hjemmesida	kr. 2.000,-
Møtegodtgjørelse	kr. 900,-
Kjøregodtgjørelse etter statens satser	kr. 3,50

Sak 7. Budsjett

INNETEKTER	2008	2009	Budsjett	UTGIFTER	2008	2009	Budsjett
Kontingenter	76275	106040	100000	Honorarer	55400	37900	50000
Klippekurs	30056	1685		Møteutgifter	6288	4426	5000
Refundert møter	39795	18575	24000	Reiseutgifter	14106	22901	6300
Renteinntekter	6464	6684	6000	Gebyr, kontorrekvisita.	861	2871	5000
Nortura, sekretær	40000	40000	40000	Samlinger/møter	91889	22055	50000
	192590	172984	170000	Gaver, premier, støtte	4003	3740,5	4000
				Innleide tjenester	1200	1200	1200
				Arbeidsgiveravgift	5088	4007	5000
				Gjeterhundnemnda	3200	3250	3500
				Nortura, sekretær	40000	40000	40000
					222035	142351	170000

Budsjett ble satt under avstemming og enstemmig vedtatt

Møteleder
Jon Sand

Bjørn Næss

Sigmund Waaler Røed

Fagdag i forbindelse med årsmøte Buskerud Sau & Geit på Eidsgaard Hotell
fredag 19.februar

Leder Jon Sand ønsket velkommen til dag en i forbindelse med årsmøte.
Ca 30 personer frammøtt

Fylkesmann v/ Marit Surlien Hoen presenterte tapsresultat for sau og lam på beite 2009 samt litt om erstatning av tap. Buskerud ligger høyest med 90 % registrerte slipte og tapte dyr på beite. Marit poengterte tilsyn skal gjøres to ganger i uka.

Fra salen:

- Forskrifter for småfê sier en tilsynstur per uke, hvorfor er organisert beitebruk strengere?
  - Bjelleklaver med datakontakt til dyr på beite er stigende i bruk. Spørsmål ble stilt om disse er godkjente som tilsyn?
  - Det er store forskjeller i beiter. Store fjell- og skogsområder er vanskelig å nå over på en dag, å ha tilsyn med alle dyr på en tur kan være vanskelig.
- Årsmeldingen for Bsg presenterer oversikt over slipte og tapte dyr.

Mattilsynet v/ Tor Bakken

Lover og forskrifter

Ny lov om dyrevelferd kom i 2009 og erstatter den gamle dyrevernlova.

I forskrifter om velferd for produksjonsdyr i innefôringstida

- Tilsyn med dyra minst en gang i døgnet
- Dokumentasjon av veterinærbehandling og meldeplikt ved dyr som dør over 18 måneder.

Brannforskrifter

Faglig kontroll av elektrisk anlegg minimum hvert 3. år Eget brannvarslingsanlegg skal være installert innen januar 2007 for geit og innen september 2007 for sau. Gjelder ikke for besetninger under 30 vinterfôra sau eller når driftsforholda syner det unødvendig.

Brannslanger eller pulverapparat skal være tilgjengelig samt rømningsveier.

- Forskrifter om transport av levende dyr sier blant annet at ukastrede hanndyr skal holdes fysisk borte fra hodyr.

Forskrift om fortegnelse av sjukdommer som omfattes av matloven

Disse deles inn i grupper etter hvor alvorlige konsekvenser det gir ved utbrudd.

A - Bruce Hose, Bluetongue, Miltbrann, Munn og klauvsjuka ++

B – Paratuberkulose, Salmonella, Mædi, Skarpesjuka, Smittsom klauvsjuka ++

C – Byllesjuka, Listeriose, Munnskurv, Q-feber, Sjødogg, Toxoplasmose ++

Der Mattilsynet går inn med pålegg som avliving eller opphold med dyr i en tid vil det kunne gis erstatning fra offentlige midler.

Ved mindre alvorlige sjukdommer som B og C vil næringen sjøl ta det økonomiske ansvaret.

Fra salen:

Pålegg og restriksjoner av krav uten avling gir ikke automatisk erstatning. Dette kan virke utrettferdig da kostnadene for produsenten kan bli store pga oppretting av restriksjoner fra Mattilsynet.

Munnskurv

Er et motstandsdyktig virus som helst angriper unge dyr som i utgangspunktet har dårlig immunitet. Munnskurv viser seg med karakteristiske sår og skorper på munn, nese, ører,

klauver og jur/spener. Utbruddet kan vare 4 – 6 uker og gi store konsekvenser for dyrevelferden. I en flokk kan det være kroniske dyr som smittebærere og bekjempelse er vanskelig. Virusene kan deles inn i flere stammer, noen er hissig og andre ikke fullt så hissig. Ingen norsk vaksine er tilgjengelig, men i England produseres industriell vaksine.

Auto - vaksine kan prøves, men den er ikke risikofritt og gir kortvarig immunitet. For produksjon av egen vaksine kan man fryse ned skorper fra infiserte dyr. Dette tas opp igjen ved aktualitet og løses opp i destillert vann blandet med antibiotika. Påføres dyret ved å lage et risp med kniv på innsida av låret og pensle inn blandingen som inneholder levende virus. Viktig å bruke skorper fra egen besetning da også andre sykdommer kan følge vaksinen.

Erfaringer fra salen:

- litt maursyre blandet i vann for så å ”duppe” infiserte lam oppi
- Bruk av Optima har ført til rask uttørking av utbrudd og hindrer godt miljø for viruset.
- Gode erfaringer med å lage vaksine sjøl (auto.vaksine)

Spørsmål om hvorfor vi ikke kan lage vaksine i Norge ble stilt. Tor Bakken kommenterte dette med at vi her har med levende virus å gjøre og som gjør oppgaven vanskelig. Dette er et velferdsproblem og kan komme som plutselig forferdelige utbrudd i en besetning. Konsekvensene blir store der dyretettheten er stor med mange utbrudd. Virusene kan også angripe mennesker! Det er viktig at påtrykket fortsetter slik at en form for vaksine kan komme en gang i framtida.

Tilførselsjef Erling Skurdal

Åpnet sitt innlegg med å presentere slakteresultat 2009 fra Nortura. Resultatene viste meget god framgang for Buskerud som ligger høyest i stjernelam % . Resultatene vises også i årsmelding for 2009.

Fra salen kom det oppfordring om å informere kjedene om den biologiske produksjonen lammekjøtt er i forhold til hvordan beitesomrene forholder seg. Markedet er i underskudd på lammekjøtt tidlig i sesongen. Litt av årsaken etter sesongen var nok prisløypa som ikke stimulerte til tidlig levering av slakt. Mulig kopplamføring for levering i august er en mulighet til å dekke noe etterspørsel? Informasjon og kommunikasjon ut mot produsent og mot kjedene er viktig.

Beiterett og gjerdekonflikter

Den historiske bakgrunn med start av gardsbruk og seterdrift er lang. Fra store mengder dyr av flere raser på 1850 åra fram til i dag har vært med på å forme et flott kulturlandskap. Omdisponeringen av utmarka med mange interessegrupper er dagens utfordring sammen med avtagende dyrehold. Flere vil ha sin del av utmarka: rovdyr, jakt/turisme med mer. Gjerdeloven ble gjennomgått og materiell ble delt ut til møtedeltagerne. Et komplisert lovverk

Buskerud bondelag v/Erik Hørlick Berg

Tid for landbruksforhandlinger nærmer seg og viktigheten av å sette fokus på den globale matforsyningen er viktig – viktig er også Norsk produsert mat.

Norsk landbruk er en politisk næring og har flere funksjoner enn ”bare” å produsere mat. Vi er en sentral del av distriktpolitikken og vi er avhengig av bred forankring i stortinget og en regjering som følger opp målsettingene i landbrukspolitikken.

Utfordringer i 2010

- Markedssituasjonen og tollvern
- Finansdepartement vil stramme inn bruk av midler
- Kostnadsnivået i husdyrproduksjonen
- Arealgrenser
- Kapital og investeringsvirkemidler
- Stor avgang i produksjonene hvor vi finner heltids bonden
- Krav til forutsigbarhet
-

Angående rovdyrpolitikken må vi forholde oss stortings flertall.

- Rovviltnemnda må forholde seg til gitte rammer og forvaltningsplanen for regionen.
- Det er skjedd en stor endring i dialog og åpenhet mellom forvaltningen og næringen
- Vi må holde fokus på dialog, bestandsregistrering og kunnskap
- Sørge for ikke større bestand enn bestandsmålet
- Prosjektet Ørpen/Redalen gir god dokumentasjon over tapsårsaker og viser hvor vanskelig det er å finne kadaver.

Flytting av dyr til fjells

Erik redegjorde om bakgrunnen for at artikkelen i Hallingdølen 8. oktober 2009 ble som den ble. Han mener journalisten skrev ut fra andre kriterier enn de han gav uttrykk for.

- Det skal ikke foretas tvangsflytting av sau til fjells!
- Registrerer at det er flere som velger fjellbeite framfor skogsbeite
- Høyt lammetap er en utfordring!

Utfordringer:

- Private juridiske utfordringer
- Transport
- Tilsyn

Det er viktig at vi har en debatt rundt hva vi gjør når rovdyrutfordringene blir for stor. Mulig vi må akseptere flytting av sauen.

Ytringer:

- De som ikke bruker beiteretten sin bør leie denne ut
- Gode kontrakter med fornyelse av eventuelt leie av beiterett
- Biologisk mangfold må ivaretas
- Beitedyr tar vare på kulturlandskapet

Prosjekt 40000 – 4 v/ Eldor Bjerke

Temaer i 2010 vil være utfordringer og muligheter på utmarksbeite.

Fokus i 2009 har vært byggeprosess og bygninger med kurs og befaringer med rådgiver Knut Evensen fra Nortura som foredragsholder. Ca 150 personer har vært med – imponerende er at av disse er det mange unge som er klare til å satse på næringen.

Prosjektets hovedformål er samarbeidsløsninger mellom produsenter i den daglige drifta og rasjonell/god utnyttelse av utmarksbeite.

Faktorer som påvirker utmarksbeite i negativ retning er rovvilt, gjerdekonflikter, privatrettslige beitekonflikter, hyttebygging, turistinstallasjoner, jakt og trafikkerte veier.

Hvordan finne gode løsninger?

- arbeidsredskap for sauenæringa
- avdekke og definere problem og utfordringer
- definere tiltak som er aktuelle å iverksette

- bidra til å finne nødvendig kompetanse
- skape arena/nettverk

Aktuelle aktiviteter:

- samling på sankelagsnivå
- kartlegging av beitebruken i kommunene
- beiteområder med spesielle utfordringer
- konflikter som påvirker utnyttelsen av beite
- gjerdehold – tilrettelegging
- beitebruksplan

Rovvilt er kommet for å bli. Tapssituasjonen er i områder ikke til å leve med i forhold til driftsresultater, dyrevelferd og etikk. Besetninger som sliter over flere år vil enten avslutte drifta si dersom ikke alternative beiteområder skaffes tilveie.